

ni bilo vzornih, da bi protestirali. In tako se je vršil zabavni večer. Prišlo je precej občinstva, ki je zanimanost poslušalo govore sodruha Zavertnika in Zakrajseka. Prodalo se je za \$8.00 brošura in pridobile tudi več članov k raznim klubom. Vseh bi bil pa večji, če bi nasprotniki ne odbijali rojakov od obiska. Kakor se mi zdi, bil je zato izdan od g. "stotnika" ozar. Vseeno pa smo bili še zadovoljni; z večjo vneemo se je vsak posamezen oprjel dela, upali smo je vedno, da bodo tudi vzorni izprevideli, da je delovanje neobhodno potrebno. Zato je bilo na prvi seji, v m. novembur sklenjeno, da se na drugi seji vrše volitve, vsled česar pa se morajo obvestiti vsi stari člani kluba, da se vedeže se in tudi plačajo asesment, katerega so dolgovali. K tej seji prišli so od osmih trije stari člani, izvoljen bil sem za tajnika jaz, kar je F. B. najboljši peko; da pa mu še eno dostojanstvo ostane, bil je voljen za blagajnika. Sedaj se je še le pokazalo, da smo naredili kozla za vrtnarja. In te nepomembne stvari izšel je preprič, ker visoko ime "tajnik" je F. B. več kakor klub in ves socializem, tudi če je bil v e. k. uniformi. Kakšen tajnik in kakšni so bili vzorni socialisti, je že dovolj opisano, a vse eno moram še omeniti ono sejo, ko so se vršile volitve.

Stavljena sta bila dva predloga: I. da se klub prikljui v Chicago k Jugosl. Soc. zvezi in II. da se klub prestavi v čitalniške prostore, ker se sodrugi pritožujejo, da morajo v salonu čakati za seje, kjer je nepripraven prostor zato. Povdarjalo se je, na bo soba na čistem kraju, ker socialisti ljubijo svetlobo in zrak, ker morajo prosto dihati, a tu jih obdaja neki srednjeveški duh. Vse to so sodrugi vpoštevali in izvolili Committee, kateri naj poizve pri tovarših od del. izobr. društva, če dovolijo prostor za naše seje. Prvi predlog je bil sicer sprejet, a s pripombo, da se mora novi tajnik natanko informirati o tej zadevi, in potem se store potrebni koraki. Ta dva predloga pa sta med vzornimi vzbudila veliko ogorčenje v salonu, kjer so zborovali, slišale so se duhovite debate o wisconsinem in illinoiskem socializmu. Jugosl. soc. zvezo so obsodili na smrt in sklenili, da klub Edinost ostane tu, ker brez Wisky ni mogoča soc. seja. Po seji smo se ustavili malo v salonu a videč, da se bliža vihar (pa ne na nebu), smo odšli, razen enega sodruga, katerega so potem neili socializem stem, da so mu po indijansko kosti zrahlali — ven.

Posledica tega je bila, da ni bilo nobene seje več v tem prostoru; kar je dalo priložnost F. B., da je začel proti nam delovati. Sej ni več obiskaval, klicali smo ga na seje, a zaman, le dvakrat se je odzval. In ko smo bili na jasnem glede prispevkov v Chicagi in Milwaukee, bili smo primorani sklicati izvanredno sejo zaupnih mož, kateri so zahtevali knjigo v pregled in da se izročijo denar za asesment, posebno ker je bilo par sodrugov, ki so pristopili še okt. ozir. novembra a jim ni še dal nobenih znanik, in kakor smo sedaj sprevideli, tudi niso bili naznanjeni na glav. stan. A mesto, da bi F. B. storil svojo dolžnost, šel je med "vzorne" in jim potožil svoje gorje. In glej čudo; naenkrat je oživel v njih socializem, postali so bojeviti; odvrgli so od sebe vso zaspanost, zbrali se okrog svojega vodja in pod imenom "vzornih" socialisti so šli v boj zoper "svetohline". Izjavili so, da oni tvorijo soc. klub "Edinost" (S mož, ki pa so bili po 9. m. zaostali s prispevki) in varovali svojega vodje, da mu nismo mogli pogledat v "čudežno knjigo." Mi pa smo tu nastopili z našim vojaškim "mus", katerega si gl. sv. naj dovoli sedaj natanko ogledati, in zadevo naznanili na glavni stan sodr. E. F. Melasu. Bili smo poklicani na sejo executive Comiteja, kjer smo celo zadevo natanko opisali. Tu smo bili vprašani, če hočemo iti na eno izvanredno sejo, ktera naj se obdrži na starem prostoru, t. j. glavni stan "vzornih", kjer se bo morebiti dalo doseči zopet skupno delovanje. Z veseljem smo to dovolili, in se skoro polnoštevilno udeležili seje, kakor tudi sodr. Jože Zavertnik iz Chicage, kot zastop-

nik Jugosl. s. z., glavni stan pa je poslal sodr. Seidla in Biloya. Le enkrat se je cela zadeva razjasnila, pri čemer se je spoznalo, da je bil naš vojaški "mus" čisto korekten. Stari člani so sicer skušali situacijo spreminiti s puhliimi ugovori, katerih radi njih neumnosti ne napišem, a pomagalo ni nič; sprevideli so, da so zavozili, razen enega, ki je še dalje svoje alkoholične cape trgal v nemščini, ki mi še danes leži v želodcu. A tudi ta duhoviti junak jih ni rešil, narobe pa je pokazal le, da so "vzornih" imena dostojnost, disciplina itd. tako tuja, kakor Cooku severni tečaj. Da pa imena, ki smo jih dobili od sv. trojice in v opombi gl. sv. v pravo luč pridejo, moram omeniti, da smo bili vprašani od sodr. na glav. stanu, če dovolimo, da tudi stari člani smejo glasovati, kar smo dovolili vsem, ki niso bili več ko eno leto zadaj s prispevki. Po glasovanju so bile nam vse pravice do kluba priznane, izročil se je nam Charter, nakar smo se razšli z upanjem, da bodo besede sodr. Zavertnika padla na dobra tla in da bo sedaj mogoče mirno delovati.

Kako pa smo se motili. Sprevideli smo par dni pozneje, ko je Charter izginil iz čitalnice, vzel je francosko slovo v spremstvu F. B. in Co. Šel je nazaj na solnčne višave in mi smo stali tu kot premagani obžaluječ, da ga nismo priklenili, med tem ko so vzorni svojo slavno zmago obhajali pri polnih čašah in navduševali se za nadaljnje boje proti zahrbtnemz itd. (Kajne mr. K., prav so imeli).

Vojaški "mus" nam je pa zopet pomagal iz zadrege, ko smo stvar zopet naznanili na glavni stan in isti zapovedal F. B., da je moral Charter sodr. F. E. Melms oddati, kateri ga je nam zopet izročil. Tako smo sedaj vso zadevo lepo naslikali, da se vse natanko vidi, sleparje, svetohline, vzorne socialiste itd. samo blagajniške knjige in "novačov" še ni videti in kakor se mi dozdeva, bo spet moral vojaški "mus" naprej, da stepe v trde butice disciplino.

Ker sem pa že celo mešanico v glavnem prebrskal, moram končno vzeti še tudi stavek "mi Slovenci napredujemo."

Kakor se vidi, ne razumejo slovenski več, ali pa ne morejo drugače pisati, da vse zavijejo in postavijo na laž. V dopisu, ki sem ga pisal v tisti številki "Proletarca", nisem vpil te besede, pač pa sem razpravljaval, kako se deluje med našim narodom glede izobrazbe. Omenjal sem, kako bi se dalo veliko doseči tudi brez navadnih zastav in v kratkih besedah vzpodbujal rojake na delo za prozni napredek, da ne bodo besede, ki sem jih že neštokrat slišal na veselicah in shodih: "mi Slovenci napredujemo" — prazna fraza. Naša navada ni vpitje, mirno in brez narodnjaških fraz delala je kopica zavednih rojakov na polju izobrazbe, med tem ko se je na drugi strani metalo stotake ven za nar. zastave. Nekaj kričočev zbralo se je skup; reševali so narod, navdušeni videč okrog sebe nekoliko privržencev, bili so "prepričani", da se več ne more zgoditi. V njih mislih bil je narod že na višini. Videli niso stotine, ki duševno in telesno propadajo, spoznali niso, da je treba ogromnega dela, če hočemo le nekoliko doseči stopinjo drugih narodov. Okrog narodne zastave zbrani metali so polena pod noge vsem, kar bi naše rojake zamoglo duševno in telesno povzdigniti. Preslišali so glas mogočarne armade zavednega delavstva, ki hiti naprej proti luči in svobodi, prespali so dneve, ko je šel mimo njih duh novega časa, trkajoč na vrata cesarskih in milionarskih palač zahtevajoč pravice in svobode zatiranim. Prespali so ves ta čas in spijo še danes; ne zavedajo se, da se kolo časa vedno vrti in pomelje vse, kar je starega, kar ne hiti z njim naprej in da bo strlo nje z njihovimi starimi idejami, da bodo ostali osamljeni, pozabljeni s svojimi "merodajnimi društvi." Oni rojaki pa, ki ne vpijejo o zatiranem narodu in ne posnemajo narodnjaških humbergarjev v starem kraju, imeli so vedno odprte oči, vedoč, da le izobražen gospodarsko samostojen narod, ima možnost do obstanka. Vedoč tudi, da same zastave, patriotske uniforme ne rešijo in ne povzdignejo naroda,

in mu ne dajo kruha, ustanovili so društva, ki bodo našo naselbino povzdignila. Ta čas ni več daleč, vrste sanjačev in patriotov se manjšajo, in prišel bo dan, ko bodo jokali na razvalinah svojega žalostnega "delovanja", in tedaj jih bo sram, da so kedaj s podlimi sredstvi ovirali pravi, pošteni napredek.

Fr. Novak.

Stranka

Neffs, O., 3. marca. Cenj. urednik "Proletarca"!

Spet sem pri vas s par vrsticami.

Od zadnjega mojega poročila se razmere niso nič poboljšale. Dela vedno še po dva do tri dni v tednu. Te razmere so tudi provzročile, da je nekaj naših sodrugov odpotovalo na zapad. Med temi se je podal v Taylor, Wash., tudi tajnik našega kluba sodr. R. Gradšnik. Nadejamo se, da bo osnoval socialističen klub tudi tunkaj in da se pridružio Jugoslovanski socialistični Zvezi.

Dalje naznanjam, da se je sklenilo na zadnji klubovi seji, da se vrše seje v bodoče vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 10 uri predpodne.

Vabim torej vse člane soc. kluba, da se redno udeležujejo seji in stem pokažejo ostalim, da nam je socialistična organizacija pri sreju.

Naprej za socializem!
S socialističnim pozdravom,
Jos. Dernač, t. č. tajnik.

Sygan, Pa. Cenj. uredništvo "Proletarca"!

Vsem sodrugom kluba "Mladi Vrh" št. 13. se naznanja, da od sedaj naprej se vrše redne seje vsako četrto nedeljo v mesecu v navadnih prostorih, kakor je zadnja seja sklenila. Upati je, da se tudi vnaprej udeležujete seji polnoštevilno, kot do sedaj, ker to je velikega pomena. Vabimo vse novodošle, ki imajo količjak delavske zavednosti.

Z soc. pozdravom.
L. Glažer, tajnik.

Oregon City, Oreg. Cenjeno uredništvo!

Nekdo je pred kratkim poročal v "A. S.", da je tukaj dovolj dela, kar je pa velika laž. Kje neki dotičnik vidi toliko dela, ko je vendar tukaj precej ljudi brez dela, in ga jim ni mogoče dobiti. Take laži v listu so zelo nevarne za posameznike drugod, ker so vstanu poročilu vrjeti, priti semkaj in zavoziti težko prisluženi denar, ne da bi dobili potem delo.

Tudi plača ni velika. Dela se po 10 do 15 ur na dan, za kar dobi delavec od \$1.75 do \$2.00. Rokajom drugod sploh svetujemo, da se ne ozirajo na taka poročila.

ki bi jih znala spraviti v gnotno škodo. Svetujemo, da zasledujejo "Proletarceve" kolone, kamor bo naš klub št. 40 J. S. Z. o tukašnjem gospodarskem položaju zasledljivo poročal.

Socialistični klub št. 40.

Sodrugi, kateri so prijeli od sodruga tajnika našega kluba pole za nabiranje prispevkov za volilni sklad socialistične mestne kampanje, naj skrbje, da se pole vsaj deloma napolnijo do prihodnje klubove seje. Ne zavrzite pole v kakšen kot. Za kapitalistične kandidate skrbijo trusti, stroške za našo delavsko volilno borbo moramo pa trpeti delavci sami, čeprav si od ust pritrugamo in gremo lačni spat. Nabiralna pola naj torej rouna od delaveca do delaveca. Vsak naj prispeva kolikor more.

Listu v podporo.

Franklin, Pa. — Ker je šla kapa J. P. pri And. Pintar hudič... 50 et; ker je meni šil ostal Jernej Lovko... 25 et; zato, ker mi jo je velik kos ostal Andrej Pantaro 25 et; za kos "Janezave" kape futer, ki nosim za klobukom, Alojzij Cvelbar 25 et; zato, ker sem tudi jaz deležen en kos iste, Ivan Martinčič, 5 et; ker sem dobil sešitek Martin Grill 5 et; ker je kapa prišla v prave roke, Jakob Kos 25 et.

Sygan, Pa. — Nabrano na klubovi veselici \$4.35.

Carney, Iowa. — Leop. Praprotnik 25 et.

Indianapolis, Ind. — Lud. Stornich 25 et.

Stamton, Ill. — Anton Ausec 50 et.

Charleroi, Pa. — Geo Lisac 25 centov.

Hočete zabave, užitka in razvedrila? Gotovo! Well — v soboto zvečer pri proslavi pariške komune bo dovolj vsega tega. Kraj: Narodna dvorana, vogal 18. cesta in Centre Ave. Pridite točno ob 8. uri.

POZOR!

Proda se dobrourejeni saloon, radi odhoda v drug kraj. Oglasiti se je pisмено pri Joe Omahen, 1153 Main St., La Salle, Ill.

Claridge, 1. marca. Zahvala!

Podpisani se na tem mestu zahvaljuje v imenu štrajkarjev. Jugosl. soc. klubu št. 1. v Chicagu za poslano svoto \$2.00 po taj. Frank Podlipcu v prilog štrajkarjem v W. Moreland, Co.

Bratski pozdrav!
J. Mlakar, taj.

Priporočajte in širite jugoslovansko socialistično časopisje v Ameriki: "Proletarec", "Radnička Straža", "Svetlo", "Narodni Glas".

Sodrugi! Naš list je naše najmočnejše orožje! Njeguimo ga! Podpirajmo in širimo ga! Agitirajmo, da bo "PROLETAREC" še večji in močnejši! Delavstvo brez svojega časopisja je kakor življenje brez solnca.

Importiran starokrajški tobak vsake vrste

za cigarete, pipe in zvečenje. Importirane cigare in cigarete. Vse pristno in po zmernih cenah.

VAC. KROUPA,
1225 W. 18th St. Chicago, Ill.

POZOR! POZOR!

IG. KUŠLJAN
GOSTILNICAR
229-1st Ave., Milwaukee, Wis.

Ima najbolje pišče in vedno pripravljen priprzek, po zmernih cenah.—Lokalni in potujoči prijatelji—dobrodošli!

Velika prodaja!

Za \$85.000 blaga, oblek, sukenj, hlač in potrebščin za moške, moramo razprodati po tvorniških cenah najkasneje v 30 dneh, da naredimo prostor za spomladansko zalogo.

Nikar ne zamudite velike prilike, ki se vam nudi. Pridite prvi, da zberete najboljše blago, ki ga je dobiti na zapadni strani mesta. Naša prodajalca je unijška.

J. J. DVORAK & CO.
UNION CLOTHIERS & TAILORS
BLUE ISLAND AVE.
1853-55 Blue Island Ave.
Ust. 1886 Chicago, Ill.

Za dobre fotografije SE OGLASI pri Wilke

dobropoznanemu fotografu, ki izdeluje vsakovrstne in najfinejše slike: otroke, družine, skupine, ženitve in društvene skupine.

Fotografira tudi zvečer po naročilu.

1438-1440 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO.
NA VOGALU 14. PLAGH.
TELEFON CANAL 287. USTANOVLJENO 1883.

Izdelujemo obleke po meri po \$20, \$22, \$25.

Prodajemo gotove obleke po \$10, \$12, \$14, \$15.

Imamo veliko zalogo modernih klobukov v najraznovrstnih bojah.

V zalogi imamo tudi veliko zalogo stajc, kratvat, jank, spodnjih hlač, opank, i. t. d.

Za mnogobrojna naročila se priporoča **JURI MAMEK,**
PRVA HRV. TRGOVINA ZA OBLEKE
1724 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Zdravljenje mož v 5 dneh brez noža in bolečin

Varicocele, Hydrocele (RAZŠIRANJE ŽIL)

Ozdravim vsacega, kdor trpi na Varicocele, Stricturi. Dalje ozdravim nalezljivo zastrupljenje, živčne nezmožnosti, vodenico in boleznitličnih se možkih.

Ta prilika je dana tistim, ki so izdali že velike svote zdravnikom ne da bi bili ozdravljeni in moji namen je, pe kazati vsem, ki so bili ozdravljeni od tucetov zdravnikov brezuspešno, da posedujem le jaz edino sredstvo, s katerim ozdravim vsapešno.

Za nevspešno zdravljenje ni treba plačati—le za vspešno. Ozdravim pozitivno zelodene bolezni, pljučna, na jetrik in ledvicah ne glede kako stara je bolezen.

Tajne možke bolezni zdravim hitro, za stalno in tajno. Živčne onemoglosti, slabost, zguba kreposti, napor, zastrupenje in zguba vode. Pljuča, nade... Bronchitis, srčne bolezni in pljučne zdravim z mojo najnovejšo metodo.

Zenake bolezni v ozadju, beli tok in druge zdravim za stalno. —Zastrupljenje in vse druge kožne bolezni kakor prišče, ture, garje, otekline.—Močni tok in druge bolezni. Preišče in svetuje zastoj. Govorimo slovensko.

DR. ZINS, 41 SO. CLARK ST. CHICAGO
between Randolph and Lake Sts.
Uradoje: od 8 ure zjut. do 8. ure zvečer. V nedeljo od 9 ure zjut. do 4 ure pop.

Stranka

Neffs, O., 3. marca. Cenj. urednik "Proletarca"!

Spet sem pri vas s par vrsticami.

Od zadnjega mojega poročila se razmere niso nič poboljšale. Dela vedno še po dva do tri dni v tednu. Te razmere so tudi provzročile, da je nekaj naših sodrugov odpotovalo na zapad. Med temi se je podal v Taylor, Wash., tudi tajnik našega kluba sodr. R. Gradšnik. Nadejamo se, da bo osnoval socialističen klub tudi tunkaj in da se pridružio Jugoslovanski socialistični Zvezi.

Dalje naznanjam, da se je sklenilo na zadnji klubovi seji, da se vrše seje v bodoče vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 10 uri predpodne.

Vabim torej vse člane soc. kluba, da se redno udeležujejo seji in stem pokažejo ostalim, da nam je socialistična organizacija pri sreju.

Naprej za socializem!
S socialističnim pozdravom,
Jos. Dernač, t. č. tajnik.

Sygan, Pa. Cenj. uredništvo "Proletarca"!

Vsem sodrugom kluba "Mladi Vrh" št. 13. se naznanja, da od sedaj naprej se vrše redne seje vsako četrto nedeljo v mesecu v navadnih prostorih, kakor je zadnja seja sklenila. Upati je, da se tudi vnaprej udeležujete seji polnoštevilno, kot do sedaj, ker to je velikega pomena. Vabimo vse novodošle, ki imajo količjak delavske zavednosti.

Z soc. pozdravom.
L. Glažer, tajnik.

Oregon City, Oreg. Cenjeno uredništvo!

Nekdo je pred kratkim poročal v "A. S.", da je tukaj dovolj dela, kar je pa velika laž. Kje neki dotičnik vidi toliko dela, ko je vendar tukaj precej ljudi brez dela, in ga jim ni mogoče dobiti. Take laži v listu so zelo nevarne za posameznike drugod, ker so vstanu poročilu vrjeti, priti semkaj in zavoziti težko prisluženi denar, ne da bi dobili potem delo.

Tudi plača ni velika. Dela se po 10 do 15 ur na dan, za kar dobi delavec od \$1.75 do \$2.00. Rokajom drugod sploh svetujemo, da se ne ozirajo na taka poročila.

DR. "RICHTER'S PAIN-EXPELLER"

Najboljše sredstvo proti boleim, revmatizmu, ohromeli hrbtenici in enikim težavam je DR. RICHTERJEV PAIN-EXPELLER.

Bolečine ozdravi takoj, zmanjša vnetje in mehčuje in olajša boleče dele. Drgnite se z njim zvečer in zjutraj; drgnite se dobro, da preide lak v kožo. Pomaga takoj pri raznih bolečinah, ter je najboljši lek za revmo, pljučne vnetje, hromost, zaprtje, bolečino v hrbtu, za zvišol in neurasthenia. Prodaja se vseh lekarnah po 25 in 50c. Glejte razpis pri steklenici — ono vam je zasila.

F. Ad. Richter & Co.
215 Pearl St., NEW YORK.

Skladišče čevljev
za dame, moške in otroke

Domača tvrdka
Izdeluje nove čevlje po meri in prevzame vsa popravljajna dela, spadajoča v čevljarstvo obrt!

Za obila naročila se priporoča sl. občinstvu

JOSIP JECMENJAK, lastnik
1831 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

NAJBOLJŠA KUHINJA!

Billiards, Pool Table, Prenosišča za potnike.
Jedi pripravljene po domače. Odprto po dnevi in po noči.

P. Perič, 1412 W. 18. St., Chicago, Ill.

ALOIS VANA
— izdelovatelj —
sodovice, mineralne vode in raznih neopojnih pišc.

Jako važno vprašanje?
"Ali sem že poslal zaostalo naročino na "Proletarca"?"
Še ne! —

1837 So. Fisk St. Tel. Canal 1406